

Machines en professionele elektronica

Algemeen

Industrie

Kantoor

(Neerslag zoals voortgekomen uit de parallele sessie(s))

Belangrijkste knelpunten uit de waardeketen ikv de circulaire transitie

Ontwerp en materialen

- Er is nog **onvoldoende kennis omtrent circulair ontwerp**. Het ontbreekt aan – breed toegepaste – methodes en praktische tools om circulair ontwerp te **definiëren, te meten en in te bedden** in het ontwerpproces.
- Ook het gebrek aan samenwerking met waardeketenpartners (service partners, recyclers) hindert circulair ontwerpen.
- Het ontbreekt ontwerpers ook aan **vrijheid** en richting om circulair te ontwerpen – dikwijls vanuit de strategie van de organisatie.

- Circulair ontwerpen gaat gepaard met een hoge initiële (ontwerp)kost. Er is te **weinig kennis** rond (de toegevoegde waarde en praktische implementatie van) **circulaire business modellen** (zoals PAAS en remanufacturing) om de voordelen billijk te verdelen overheen de waardeketen.

Gebruik

- **Digitale technologieën** zijn een belangrijke hefboom in circulaire business modellen, maar worden op te kleine schaal toegepast en kampen met privacy problemen. Ook **financieringsoplossingen** zijn ontoereikend.

- **Marktontwikkeling voor nieuwe business modellen is nodig**; vaak is er een te nauwe focus op aankoopprijs (ipv TCO) en een wantrouwen tov producten als dienst of remanufactured producten.

Recyclage en hergebruik

- Diverse **regelgevende obstakels** zorgen voor vertraging in opschaling circulair aankopen. Hergebruik en remanufacturing wordt gehinderd door productnormering waaraan moet voldaan worden, onbeschikbare productinfo voor derden of gebrekkig zicht op het gebruik van producten en infrastructuur.

- **Beperkte kennis (en investeringen) in technologische innovatie** in het efficiënter /kwaliteitsvol maken van hergebruik, refurbishment en remanufacturing processen.

Belangrijkste hefboomen richting de circulaire transitie

Beleid

- Bedrijven stimuleren ('pledge') om **doelstellingen te formuleren rond circulariteit** en circulair ontwerp en dit te vertalen naar **concrete tools** voor de ontwerptafel
- Een **'onbetwistbaar' label met bijhorende meetmethode** voor circulariteit ontwikkelen, via normalisatie-instellingen of industrie standaarden
- Beleidsmakers kunnen **incentives** in het leven roepen om intensiever gebruik, langer gebruik/levensduur, ... te stimuleren

Innoveren en ondernemen

- Bedrijven dienen **professioneel te worden omkaderd** bij de implementatie van circulaire business modellen en het aanzetten tot circulaire experimenten
- **Innovatieve mechanismen** kunnen de initieel hogere ontwerpbeurt opvangen (bv. fonds gevoed vanuit polluter pays bijdrage, innovatieve beleidsinstrumenten, ...)
- **Via kennisdeling en netwerking** best practices uitwisselen rond financiering, fiscaal, boekhoudkundig, juridisch-contractueel – koplopers en starters zouden op **Europees niveau** moeten verbonden worden.
- **Groepscoaching** op waardeketenniveau rond specifieke productstromen kan doorbraakresultaten geven.

- Nood aan protocollen voor het **verzamen en delen van gegevens** over (gebruik van) producten doorheen de waardeketen – mogelijk via een digitaal productpaspoort
- Financiële instellingen kunnen de **toegang tot kapitaal** verbeteren voor circulaire business modellen gebaseerd op langer en/of intensiever gebruik.

Circulair aankopen

- De talrijke barrières binnen circulair aankopen dienen gedetecteerd en weggewerkt te worden. B2B en B2G kunnen werken aan concrete **GPP-doelstellingen – inclusief huren en lenen**.
- Algemeen dient de **vraagzijde gestimuleerd** te worden; ook consumenten via markteducatie (via **gepast circulariteitslabel**)

Beleid Onderzoek

- Beleid kan **belemmerende regelgeving voor herverkoop/hergebruik en remanufacturing wegwerken**, zoals verplichte vernietiging van gebruikte componenten, verbod op koop van refurbished apparatuur of op de terugkoop van gebruikte apparatuur bij publieke instellingen.

- **Meer onderzoek** naar automatische ontmanteling, remote maintenance, ...